

31.3.2025

Kätilökoulutus siirrettävä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi

Tausta

Vuonna 2023 päättyneen SOTEKO-hankkeen (sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen kehittäminen) keskeinen toimenpide-ehdotus koski ammattikorkeakoulujen kaksoistutkintojen rakenteellista kehittämistä, jonka valmistelu jatkuu [lainsäädäntöhankkeena](#) nykyisessä hallitusohjelmassa. Siinä tavoitteena on sujuvoittaa ensihoitajan, kätilön ja terveydenhoitajan ammatteihin johtavan koulutuksen koulutuspolkuja siten, että tarve suorittaa useampia samantasoisia korkeakoulututkintoja vähenee ja jatkuvan oppimisen mahdollisuudet paranevat.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteluryhmä on esitellyt maaliskuussa 2025 ehdotuksensa kaksoistutkintouudistusta koskevista säädösmuutosehdotuksista. Niiden mukaan kätilökoulutusta uudistettaisiin siten, että koulutus toteutettaisiin jatkossa erikseen säänneltynä kätilökoulutuksena, johon pääsyn edellytyksenä olisi sairaanhoitajan muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja eli käytännössä sairaanhoitaja AMK-tutkinto. Kätilökoulutuksen laajuus olisi ehdotuksen mukaan 3000 tuntia ja se vastaisi pituudeltaan puolentoista vuoden päätoimisia opintoja. Sen lisäksi olisi osoitettava vuoden työkokemus valmistumisen jälkeen saadakseen EU-kelpoisuuden ja ollakseen ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti automaattisen tunnustamisen piirissä.

Perustelut kätilökoulutuksen siirtämisestä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi

Tehy vaatii kätilökoulutuksen rakenteen muuttamista Bolognan prosessin mukaisesti ylemmäksi master-tason ammattikorkeakoulututkinnoksi (YAMK), jonka laajuus on 120 op. Opintojen pituus vastaa kahden vuoden päätoimisia opintoja. Opintojen laajuus määritetään ensisijaisesti direktiivin mukaisina opintopisteinä (ECTS-pisteet). Tutkintojen ja muun osaamisen viitekehysessä (NQF, National Qualification Framework) koulutus sijoittuu tasolle 7. Vastaava koulutusmalli on käytössä monessa muussakin maassa (esim. Norja, Ruotsi, Islanti)

Esitämme, että YAMK-mallina toteutuva kätilökoulutus koostuu [työryhmäraportin](#) (Mettälä, Äimälä, Kondelin, Haapio & Yli-Koivisto; 2019, s. 102) mukaisesti kätilötyön syventävistä opinnoista n. 90 op ja opinnäytetyöstä n. 30 op. Kätilötyön syventävät opinnot sisältävät teoreettista opiskelua n. 30 op ja kliinistä harjoittelua n. 60 op sekä vapaasti valittavia opintoja. Teoreettisen opiskelun ja harjoittelun määrä on tasapainossa, siten että 2005/36/EY liitteen V teoreettiset ja käytännölliset tavoitteet täyttyvät. YAMK-malli on yhdenmukainen OKM:n oman [selvitysraportin](#) (Karttunen & Vallimies-Patomäki; 2015) sekä uudemman [työryhmäraportin](#) (Mettälä ym; 2019) tuloksen kanssa. YAMK-mallissa koulutukseen hakeutumisen työssäoloehto tulee muuttaa tai poistaa.

31.3.2025

Toisin kuin työryhmän ehdottamassa mallissa, YAMK-malli täyttää ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY) koulutukseen kohdistuvat määrälliset vähimmäisvaatimukset ilman vuoden mittaista kätilötyön harjoittamista koulutuksen jälkeen. Lisäksi direktiivin edellyttämän kätilötyön sisällöllisen laajuuden vuoksi on näkemyksemme mukaan haastavaa saavuttaa automaattisen tunnustamisen edellytykset Suomessa yhden vuoden työkokemuksen aikana.

On ehdottoman tärkeää, että kätilökoulutus on tutkintoon johtavaa koulutusta. Kätilön tutkintonimike on erittäin tärkeä ammatin tunnettavuuden, työmarkkina-aseman, ammatti-identiteetin, ammatin vetovoiman ja liikkuvuuden vuoksi.

Olemme samaa mieltä [selvitysraportin](#) (Karttunen & Vallimies-Patomäki; 2015, s. 55) perusteluista koulutuksen siirtämiselle YAMK-tutkinnoksi:

- on pohjoismaisen ja osin kansainvälisen kehityksen kanssa yhdensuuntainen, jossa kätilön tehtävä on kehittynyt hoitotyön kliinisen asiantuntijuuden suuntaan Master-tason tutkinnoksi
- vahvistaa kliinisen asiantuntijan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kehittämistä
- takaa työn itsenäisen luonteen edellyttämän laaja-alaisen osaamisen ja osaamisen seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäjänä
- vahvistaa kätilötyön tietoperustaa sekä tutkimus- ja kehittämisosaamista
- mahdollistaa tehtävänsiirtojen edellyttämän osaamisen koulutukseen sisältyvinä opintoina
- edellä mainituista syistä, on myös pitkällä aikavälillä taloudellinen vaihtoehto
- vältetään päällekkäistä koulutusta
- lisää koulutuksen kiinnostavuutta
- on erinomainen urakehityksen kannalta
- on erinomainen edunvalvonnan kannalta

On erittäin valitettavaa, että tiedossa olevaa Tehyn ja Suomen Kätilöliiton aiempaa [kannanottoa](#) ammattipätevyysdirektiivin vaatimukset täyttävästä kätilökoulutuksesta ei ole huomioitu valmistelun aikana. Olemme useaan otteeseen esittäneet, että emme pidä työryhmän ehdottamaa koulutusmallia kätilökoulutukselle tarkoituksenmukaisena.

Opetus- ja kulttuuriministeriön lainsäädäntövalmistelu kätilökoulutuksen rakenteen uudistamiseksi tulee keskeyttää. Esitämme kätilökoulutuksen valmistelun käynnistämistä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi (120 op) mahdollisimman pian.

Edellytämme, että Tehyn, Suomen Kätilöliiton ja Valtakunnallisen kätilöopettajien verkoston asiantuntemusta hyödynnetään kätilökoulutuksen kehittämistyössä.

Helsinki 31.3.2025

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

31.3.2025

Lisätietoja: yhteiskuntasuhteiden johtaja Kirsi Sillanpää, kirsi.sillanpaa@tehy.fi
koulutusasioiden päällikkö Juha Kurtti, juha.kurtti@tehy.fi

Jakelu:

Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie
Valtiosihteeri Kristiina Kokko
Erityisavustaja Emmi Venäläinen
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, OKM
Ylijohtaja Sirkku Linna, OKM

Tiedoksi:

Johtaja Jonna Korhonen, OKM
Opetusneuvos Sanna Hirsivaara, OKM
Neuvotteleva virkamies Päivi Nygren, STM
Kirjaamo OKM
Kirjaamo STM